

معماری خاک سازگار ترین معماری با طبیعت و سرشت انسان است.

**Clay architecture is adaptability with
human natural**

یداله احمدی دیسفانی

Yadolah Ahmady Disfai

کارشناسی ارشد معماری و دانشجوی دوره دکتری دانشکده معماری

واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی

M.S architecture and PHD student IAU branch since and
research

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن

IAU RUDEHEN branch teaching staff

زمستان 1384

Winter 2006

معماری خاک سازگار ترین معماری با طبیعت و سرشت انسان است.

یداله احمدی دیسفانی

کارشناسی ارشد معماری و دانشجوی دوره دکتری دانشکده معماری واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن

کلید واژه ها: معماری خاک، طبیعت، انسان سنتی، معماری سنتی، سازگاری

چکیده:

کالبد طبیعی انسان از خاک است و طبیعت و سرشت وی برخواسته از خاک است و دوباره به خاک برمی گردد. کالبد معماری خاک نیز مانند کالبد انسان از خاک برخواسته و دوباره به خاک برمی گردد. این تجانس باعث سازگاری معماری خاک با سرشت آدمی شده است. کالبد ها محل پرورش و اسباب پرورش نفس است و نفوس انسان ها نیز در کالبد طبیعی خود رشد یافته و متعالی می شوند. طبیعت رحم پرورش برای انسان است و معماری نیز به عنوان بخشی از این طبیعت به هم وابسته و پیوسته، به تناسب خود محل رشد و تعالی و پرورش انسان است. سازگاری بین سرشت آدمی و طبیعت بکر دستمایه تهیه این مقاله است. در این مقاله سعی در تبیین این موضوع از دیدگاه سنتی است.

1- انسان از دیدگاه سنتی

انسان در دیدگاه سنتی موجودی است که از جهانی بی بعد و برتر^۱ به جهان دارای بعد و محدودیت و پایین تر^۲ آمده است و موقتا در این جهان زندگی می کند و رشد کرده و باز به جهان برتر باز می گردد^۳. زمین برای او آفریده شده است^۴. و وظیفه آبادانی^۵ آن را دارد. او در زمین طبق وظیفه ای که دارد (مسئول است) در پی ساخت بهترین هاست و از این روی در پی ساخت بهشت است! وصف بهشت چیست؟ بهشت دارای چه صفات و شرایطی است که سعی در ساخت آن دارد؟^۶ او می داند که وابسته و ماندنی در زمین نیست و بخش زمینی او در زمین و بخش آسمانی او به اصل خویش باز خواهد گشت. از این رو دلبستگی ابدی به زمین ندارد^۷ و از آن برای پرورش نفس خویش و تعالی آن سود خواهد جست. او به عمران زمین دست می زند تا راه عمران نفس خویش را ساده تر گرداند. از این رو حتی الامکان راه تعادل را پیش خواهد گرفت تا به عمران دل خویش بیشتر بپردازد. او زمین و طبیعت را مانند رحم می داند که پس از رشد و تکامل دیگر جای او اینجا نیست بیشتر ماندن او در رحم زمین به همان اندازه که در تولد طبیعی او؛ که اجباری است؛ خطر ناک است در تولد دوم او؛ که اختیاری

1 احسن التقوی

2 اسفل السافلین

3 ثم الینا یرجعون

4 در ترجمه تفسیر المیزان ج 19 صفحه 59 سطر 21 در باره نشا و معنی آن می خوانیم :
نشا به معنی احداث چیزی و تربیت آن است. او از زمین شما را انشا کرد. معنایش اینست که: او بود که شما را در آغاز خلقت تان به حالت های گوناگون متحول کرد، و از مواد و عنصری زمینی تان بگرفت و در آخر به صورت نطفه تان در آورد، در داخل رحم ها وارد کرد.

5 هو انشاکم من الارض و استعمرکم فیها

6 صفات بهشت در کتاب های آسمانی آمده است. رابطه بین اجزا در بهشت رابطه سلام است از این رو بهشت را دارالسلام نیز گفته اند. پرداختن به این موضوع خود نیاز به یک مقاله بسیار پر کار دارد. تا بتوان این رابطه را توضیح داد. اما اجمالا در بخش هایی از این مقاله به آن اشاره شده است.

7 چون اول خاک و آخر نیز خاکیم چه چندی، بهر خاکی سینه چاکیم؟ گزیده اشعار